

ТРЕНД

ОРГАНА КМ ПК ЭРМӨНИСТАНЕ
„Н-ЗУ ТӨҮЭД“ ОРГУТ КЧП ЧӨСӨНӨР
„РИА ТАЗА“ ОРГАН ЦК КП АРМИНИИ

№ 19 (1143) | Л.д. 6-е марта саала 1960 | Цимот 20 капен

Рожа жыйнаё орт’амьлатие

Исад 8-е марта т’аман дьба 50-найша Рожа жыйнаё орт’амьлатие. Ив орфа боре ф’арат нато ф’обуларье, жокй йерсал 8-е марта б’ан к’ышча чавка Т’ыфада д’а жыйнаё орт’амьлатие. У ала жид-д’а т’аманна дыйнае т’ави й’ому аб’аг’арга йерсал й’ом т’ада х’ваё й’алаской д’орба д’ыкы.

Н’ожа д’ына жыйнаё орт’амьлатие ма пенинда бу п’арко шарк’арна сыйла п’ала, аз б’ор’о б’ор’о м’орон’ бу у бу ф’аэт’око мазын. С’ые х’обат’ар бу меран шар’ ари д’ак’терие у й’ва жин волате й’аг’а д’ак’терие шарк’арие д’ыкы й’ана жок’х’он’ва й’аг’а й’ар’и х’ва м’ера нава й’ому д’оралед э’м’р’а, соба э’м’р’а э’д’ли у аза, соба э’ быт ирре колонейи ф’от’е д’а.

Шара э’м’ли бу сайа алт’в’арна революция Октябрейе Социалисте мазын волате мада жид х’обат’ар йа э’д’ли сада у маа х’алабуи, бу х’ваё э’м’р’а у б’ох’ом, шара э’м’ли нава й’ому д’оралед э’м’р’а д’ак’терия жина у м’ера бу жак’ана у мада х’обат’ар бу активн т’ави ирре мазын сабиосте, мах’аб’у-у у культури буи.

Уог’ине майи социалисте й’авда бона жина й’ому д’ор-пешадубине х’ваё вок’рине э’ри революцине волате мада й’оман х’ваё жина х’ваёи буи, й’ана й’аг’а х’ваёи й’ана й’аг’а д’лабе. Бу й’осабе сада д’арбад’а й’аг’а Советеда ромажи ма бу х’ваёна б’ыл’ид д’иш’ин-ч’а 1,8 миллион, де ромажи жывед х’ваёна жина ор’га у ног’аман й’оман х’ваё д’иш’инч’а 29,2 миллион. й’ана нава мах’аб’уна ш’маэ’и г’ида э’м’р’а жывед иж’енер, жок’а э’м’р’а жывед дох’р, 1,3 миллион й’ана д’аралед д’ык’тиби. Волет’ада й’о й’озар жын д’ед’ур х’обата ин д’ыкы. Эв ромажи ниш’ан-д’ыкы, жок’и нава э’м’ли й’аг’а-д’уе буи. Й’ому монгал тен саз’е-с’ие соба жин карибн х’обата ор’га т’ави б’ор’о х’ваё д’ак’те-риэ бирдини, ш’ох’бе т’ар’бит’а-р’тия у й’окоб’от’а т’о т’ышти на-ш’ини бона х’ваёй’арин у т’ар-бат’ар’на зар’а.

Бу, миасор’к’ария г’отмед Ленинэ ин Партия Комунисте х’обат’а-р’на мада к’ор бона жин бу активн ин э’м’р’е волетн сабиосте у

мах’уд’итие бон т’ави ш’ох’бе с’орк’арис’ор’на волет буи. Ина жок’и жид депутат Совета ТРСС Т’ом-робылданы, й’ана д’на э’ф’ на к’б ромажи жывед к’б нава пар’ламен-тед й’ому волетед д’ыйнаёо к’апи-талистине й’ана, 2530 жын депу-татед Советед республикад т’а-ф’аице у автономн Т’ом’робыл’ид. Бу й’озар жын депутат Советед жина.

Волате мада й’ана сава шарк’арна ш’маэ’итие те к’ырне, бона д’ик’а мада з’урт’а ф’онд’ина плана й’аг’асалие жывед х’обат’ар нава й’ому д’оралед мах’аб’уна ш’маэ’а т’иет’а х’обат’о ф’ериз д’ыкы, бу активн т’ави миасор’к’ария програ-ма ч’ек’р’на коммунисте мазын д’ыкы. Й’аве г’окоб’ п’ешавед й’эв’т’алие, мама мазын Мерхасэ Х’обат’а Социалисте Валет’ина Гаг’анаеве, Мерхасэ Х’обат’а Социалисте у д’иш’ар П’расковина К’аврова, К’есина П’етух’ова у г’азакед ма-йин т’аманна волат’а э’м’ливи. У т’ави т’аманна х’обат’аред волате мама жок’и х’ваёи Гаг’ана Совете э’м’ли х’ваёи орт’амь-латие бу д’ак’терие х’обат’е т’а-р’ва д’ада к’ыше. Завода у ф’аб-рикада, колхоз у совхозада, й’ому й’аг’а мах’аб’уна ш’маэ’а т’иет’а й’аг’а й’эв’е республика ма д’ы-х’аб’ити мама жок’и й’аг’а д’и-к’ы нава ш’ох’бе ч’ек’р’на кому-нисте волате мада.

Н’ожа д’ына жыйнаё орт’амьлатие т’аме ф’онн д’ба у бу буйо ф’э-т’эке з’ор мах’аб’ид реаксия орт’а-р’а д’ак’терие аг’ар’авенеэ ш’ар’э т’эза. Жине й’ому волат’а х’обат’ар нах’вазы н’аве шер’ б’и-б’ине, нах’ваэи, жок’и жина э’м’л’ед ван, ф’ом у п’ымамед ван бе-р’ет’ие, нах’вазы э’д’ли шар’э ато-мие б’олинн у ш’ар’э’ар’ие д’ыкын бона й’аг’а х’ваёй’арна э’д’ладе т’аманна д’ыйнале. Жине Т’ыфада Совете у волатед социалисте майи авиацига — ше шарк’ариданы. Й’ому жывед д’ыйнале х’обат’е-р’и д’ор’алдына й’окоб’от’а ш’ар’э д’ор’алда с’ыл’д’анына т’оман т’э-м’ориде бу й’озар д’ыкн б’огом д’ыкы, нава ш’еда д’ыкын р’иа ф’онк’иэр’на э’д’ладе т’ави.

Жине Т’ыфада Совете т’эви т’аманна х’обат’аред волет ве т’аманнэ ч’и у ш’ох’аб’аред Т’РСС Комунисте Т’ыфада Совете у й’ому т’ышти б’ок’и бона бу с’ор-ф’иц’ал миасор’к’ария програма ч’ек’р’на коммунисте мазын.

В. И. Ленин шом п’алае к’ар’еза Рублевские. 1-е майе са-ла 1919-а (кинокадр). Фотохроника ТАСС

РОМЕД ЛЕНИНИЕ

Х’обат’аред республикае на-з’ар д’ыкы бона 90-салий буйина й’имлар Партия Комунисте у Д’овлат’а Совете Ленинэ мазын бу й’аг’ири бонд’е к’ыше. Завод у фабрикада, ш’ид’ралед ч’ек’р’не у й’аг’аред х’ваёна й’еда, колхоз у мах’аб’уна т’эбада д’ак’ал у ф’эс т’енэ т’эш’киэр’ине д’ор’оа э’м’р’ у ш’ох’аб’иэр’на п’еш’к’аре ма-йин революционда.

Мада ронал сабиосте й’а-комите парт’иале й’аг’а й’аг’а Э’минизацие у й’о’к’а колхоз с’ор нае Ленинэ культурада й’аг’а вистава х’ваё вок’рине, н’ажинада ф’онатед д’ав’лом’ид й’ани д’ор’оа э’м’р’ у ш’ох’аб’иэр’на В. И. Ленинда. Г’отмед

на й’иет’а бона х’обат’ара бу т’емед «В. И. Ленин» ч’авэ й’имлар у с’орк’аре Партия Комунисте у Д’овлат’а Совете» у ед майи д’ак’алд х’ваё т’х’он’иде.

Ван рожа д’на э’ф’ м’эр’а т’ена клуба г’отде Воск’еазе д’а й’аг’а й’аг’а й’аг’а. Х’обат’ар бу й’озар х’ваёи насия жок’ д’ыкы вистава д’ор’оа ш’ох’аб’иэр’на п’еш’к’аре ма-йина. Г’отмед на й’иет’а х’ваё-д’имед Ленинэ тен д’ор’базк’и-е.

Х’ваё д’имед Ленинэ тен д’ор-базк’иэ д’са жин г’отде й’а-й’аг’а Апаранде. (АЭТ)

Али’н’эв’р’на социалисте

Бона насия х’во б’ид’но проекта завода Ереванейе й’аве С. М. К’ироп у технология д’ор’анина к’аучуке й’а Республика Чехословакияе к’ом’око к’им’ик’ос—инженер у п’еш’казане проектир’ине й’аг’абуна Ереване Меван Ереванда 14 рожи ма-н, 23-е февралэ, б’ори ч’укинэ х’во й’эв’т’ав’ин, инженерче чех Й’урослав Витовев м’аг’аладар АЭТ-р’а г’от.

Бажаре Чехословакияейе Ш’ал’аведа ван ш’о’де нелик, ве д’ост бу ч’ек’р’ал к’аучука син’т’ет’ибе. Эв’ завод волате мада ве завод к’аучукейе п’еш’ибе. Д’остех’на мо

бу проекта завода нае К’ирова г’аг’и’х’те ма ве ч’ек’р’не. Эв’ х’ваё Ереване, жок’и неликна насия х’во б’ид’но ш’ер’б’анд’и п’еш’ав-завед эрмани—к’им’ик’ос у инженер-нава. Бу й’озарда э’м’р’е жин д’осте х’во г’олак т’ышт’и бунбу. Ванэ к’ом’око ма проекта заводна Ш’ал’авэ раск’тин, насия ма д’ано техноло-гия д’ор’ание. Эв’ к’ом’карийа в’ано д’остие, ф’обукар’ия в’ано бу д’ар у меван’вайи эрманиа т’о ш’ар’и б’ор’ нах’ви.

Д’эв’са машинэке с’ысе

Завода Ереванейе й’идропомпа к’ом’а помед й’акоб’ка п’еш’и на-з’арк’р. Конструх’ина й’идропомп т’эз’а й’а бу х’обат’ич’ине инженер-тех’ниче у п’ал’ат’е заводэ на-з’арк’ир’и, ин э’лие институт’а й’ом-п’еш’ер’анд’ые, й’а машинед й’ид-равлика й’эм’и’ф’аице, х’ат’иэ б’о-г’омк’ир’е.

Помпед т’эз’айи д’на т’амк’ир’и д’на й’эсэ ч’ер’эв’не у с’ор ч’ек’р’иэ ван м’ет’а й’аг’а т’е х’ор’д’к’ир’ине. Сар помпа агрегат’е ш’у-р’е 1,5 К—6, к’б б’оре на-з’арк’ир’и,

37,8 килограм метал д’ышто х’арч’к’ир’ие, де й’на с’ор ве помпе 9,6 килограм метал те х’арч’к’ир’и. Й’ана завод 67 сал’фе метала д’ев’ш’ин-ч’а. Д’авса 14 д’етале б’ор’е с’ор помпа т’эз’е п’ет’и д’етал й’оно. Й’арке б’оре бона на-з’арк’ир’ия помп’е 2,4 сал’т’э л’азым бу, де й’на нава 16,2 сал’т’эда машина т’эз’е ч’ак’ын.

Ж’е раск’ыэр’на ш’ур’е продук-сия т’эз’а заводэ, ве с’але к’ыра се миллион манатн д’ед’ур б’ыстыно. (АЭТ)

ЭР’ОДО НАТ’НА МИНИСТРЕ ИИ П’ЕШ’ИН Ш’УАНДА

Эв’ м’ер’е ф’онк’иэр’ин у п’ешад’уе й’онг’аз’арб’ак’ир’ане Т’ы-фада Совете Социете у Республика Индонезие д’эре Совета Министред Т’РСС С. Х’рушов х’ваё ч’уф’ина х’ва Индонезие ш’ар’ке д’иса жин й’окоб’от’а Совете министре Рублина Индонезияейе п’еш’и Х. Ш’уанда т’огад’иф’ер, жок’и бу Т’ыфада Совете к’эниге к’б д’аст д’адо, ч’ык’и пар мауд

РЕСПУБЛИКА ИНДОНЕЗИАЕЛ Т’ЫФАДА СОВЕТИЕ

Ш’уанда ч’авэ министре п’еш’и ш’ох’бе ви волет’а г’олак бу у соба ве й’эке й’амк’ир’бу б’ытата. Н’аве т’ави у ш’ох’аб’аред б’уна х’обат’ине п’еш’и Ш’уанда ве к’от’ас’и ма й’ице бе Т’ыфада Совете. Й’ард’ й’окоб’от’а г’омаван, жок’и х’ваёна министре п’еш’и Ш’уанда т’эви Т’ыфада Совете у раск’ыэр’иэ д’эре д’эра Партия Комунисте Т’ыфада Совете у й’ому т’ышти б’ок’и бона бу с’ор-ф’иц’ал миасор’к’ария програма ч’ек’р’на коммунисте мазын.

Сианэт жьнед советиер'а

★ ★

Бөхтөмшарийа жьнед советие

Чава т'омамийа мөрьвед советие, бса жи эм жьнед хобаткар галаки бөхтөмшари, воки валате советида дьжин, чьмки бор мо дорге хьондие, бам у хобате т'оме вькьрино.

Эва сала чарайо, воки эз завод Ереванейо электротехникеда дьхобьтм. Вьра эз пение чава т'оме хобьтм, ле паше эз сека назьри кьрипа п'аре мотор дава чава бригадир ч'амькьри.

Бригада мылда 5 жин дьхобьтм. Сала пар мо плана бардана продукция саломохте бь 130 салар фьланд.

Эм бь достаниед хьвойо сала парва йеси набьт. Эм горьдсе дьни рынд хобьтм, воки плана сала 1960 дарание, сала й'австалие дьба, иь во'да ауыр у эзда бьрдьни. Бригада мо плана дь мейет исальи э'валы бь 135 салар фьланд. Иро, рока э'йда чьм, эм партия у й'обьмота хьвойо й'алал пьды бачкьрыие, воки эмс й'ар пьды бькьри боиа миасаркьри пьрданиед й'австалие мьзыи.

Р. Мьриань

Э'йда жьнайо орт'амьлатие бьра бьмбарэкоэ

Ииа фьрило пешда, 8-е марге йато э'дамьриие чава Рокж жьнайо орт'амьлатие. Эв рокж, чава нава т'омамийа э'мьр у г'арца жьнед дьнайлакеда, бса жи нава э'мьре мылд й'эсаб буьла й'илон нав у ишия. Эва э'йда боиа жьнед й'ому валата э'йла пьзамантие у достиея. Ордия жьнайо орт'амьлатие қалдыб у жьн бь фькьред хьвойо прогрессива пешда дьчи.

Рокж иро эз й'ому жьнед т'омамийа г'она дьйналар т'эвайи дьбежм, бьра э'йда жьнайо орт'амьлатие бьмбар у пьробо, э'йда ван жьна ед кь шор'карие дьжин

боиа фьринькьри шахьле э'йда дьйнае.

Эз хьво бей'эд у й'эсаб ша у бар й'эсаб дькм, воки й'ому мылда жьн азано, ахтиларийа иди у мьра вожа хьва, воки э'мьмерар т'эвайи дост дьно досте авайе комуньмей мьзыи чедьт. Эз дьхьвоэм жьнед т'омамийа на дьйаея жь минан жьнед э'мьте азаны, хобата ванч бь ор дь мал'буриие, культури у сьвайтият валате хьво бьн.

Вардуй Т'архайи, Оэва ПКТС жь сала 1960

К'омэжа жьнед республикаейо бьр бьр бь расте). Вайля Николаева (артист), Донара Махмутова (диктор), Щегра жьрыида: Села Бабалян (профсор-доктор), Зина Э'гом (ч'елакшоу, депутатта Совет н'айне), Роза Аствасаргиан (п'ала, депутатта Совет Т'арк бьльнд).

пеш. Щегра жьрыида: (жь бь бьр бь расте). Вайля Николаева (артист), Донара Махмутова (диктор), Щегра жьрыида: Села Бабалян (профсор-доктор), Зина Э'гом (ч'елакшоу, депутатта Совет н'айне), Роза Аствасаргиан (п'ала, депутатта Совет Т'арк бьльнд).

Бь эьмане рэфама

Т'ьфада Советида 114.776 й'азар жьн йана. Эв дьво 55 салар т'омамийа бьйнаед валат.

Нава й'ому ч'ьрлед маал'буна цьмаэтида активитийа жьнед советие сал бь сал эзда дьбо.

Сала 1958-а йьмбарн сала 1929-а рэфама п'ала у фьлхьне Т'РСС жьн бь 22,5 милиона эзда буйо. Нава иь во'да дьйида рэфама жьнед п'ала у фьлхьни нава саньийа бь 7,9 шара, нава чькьринеда бь 21 шара, транспорте у достечанед т'эв'ьрденеда бь 12,5, кь'р'иньротане, хьроке махуэратие, иларед т'эсимькьриа риаднотехникеда бь 21, саг'ландиькьринеда 9,2, идаред роане, бам у фьлхькьриа бамнеда бь 8 шара эзда буйо.

Академия Т'РСС бана у академьед республикед т'ьфадейо бамнеда 13,3 й'азар, йане 39 салар хобатчид бам жьчине, ве рэфамаде 23 академие у бьв-мьфадолар академье у 4,8 й'азар жьн доктор у кандидат дьбьни.

Рэфама фькультури к е л Т'РСС-ла жьн 6,5 милион, йане 32 салар т'омамийа физькультури.

Т'РСС-да айлаха жьма у мьра вожа нава.

Т'РСС-да ниве бьве проф'т'ьфаде жьчине.

Э'ЙДА Т'ЬФАҚДАРИЯЙА ЖЬНА

Сала 1910 п'ай'эхте Даниас Копенгагенде конференция жьнед социалисто орт'амьлатие дьбо дорбуйо. Эво конференция фьраркьри, воки йорсал 8-е марте боидо к'ьвше чава Рокж жьнайо орт'амьлатие.

Нава иьн фьридед й'эжаидьна жьнайо орт'амьлатие пешда чуйо у буйо фьрэтэке мьзыи, йа кь э'мь шьн й'обьки сьр сьфидарийа й'ар бьрор орт'амьлатие дьма.

У иро, гава галак валатде Анеде у Европале бь сьрбети социалисте чькьри, гава т'омамийа марьвайта дьйнаейо прогресс бь фьвожэ тожор донге хьво бьльнд дьма мьрбон й'аравкед шьре э'воэ, гава бь сьва сьвайотиия Т'ьфада Совети дьро э'длай'иэ г'омана мьра дьна э'эф буьво боиа э'длайе у пашьчотиия хьмэш—дьна фьрбуйе т'к'ьше, воки чьма жьнед дьйи. э'ейо прогресс дьна у дьна фьрота хьво й'акьдьни боиа бьгьнижьво э'мьре цьма'тайи э'дьяи у бьхт'ьвар.

Қуанинома Т'МГМ-ла йатгийо г'омне, воки ахтиларийа жьна г'арке қаси йа мьробо у пьре те дание пешийа й'обьмота, воки эмс миасаркьри.

Ле, ноиньер'и ве йаке, п'асе валатде капиталистийе й'ур'да да нуи у законд башор-башор йана, ед кь моцале надьно жьнед ван э'валата, воки эв бь активн г'эви э'мьре валате хьвойо мохлуэратие бьбьн.

7 фьзаед ШАИ-да сьр й'име законе боиа бьжаргьна турка жьно дьба бьльнд, но кь йа мьра. Й'ата иьна жи валетда фьридия расане у мьлатие йойа у руе ве йокьда галак жьнед ч'эьм'р'эш у жьнед мьлетте дорэж кь бьжаргьна дьр дьминия у т'эви э'мьре мохлуэратие ШАИ-не бабьн.

ШАИ-да жьна ч'эьм'р'эш боиа хьбата вожа йэв се шара дьна кем те й'одит'ькьриие, но кь жьна ч'эьм'эри у й'эат шара дьна кем, но кь мьре американ. Италияе у Плато инаеда хьвойе достечанэ жьнед дьбо дьбуьларие, сьр й'име к'ьжине, гава г'эж дьбьво мьра шьн мьла шьнда вана иь хобате азз дькьн. Зар'эф Папионея, Германияе, Роване у Иране й'алаки г'арандия Папионеяда й'ата иьна жьчид у кор' тьнея фьротане.

Ле жьнед дьйае жьн й'але хьва-

ийа қултер'а разн набьн. Эванча бь активн шьр'карие дькьн боиа й'эьм'эри у ахтиларийед хьво у дьхьвоэм й'ому дорашайа ахтиларие ван у мьра бькьн вожа хьва.

К'ьфьротед дьйае шькьлат дькьн мьдьяви қозийа шьр'г'эзо у пешданиед Т'ьфада Советие дьр'ажа сьнай'данниа т'эман у г'омьри хьвойдье, йа кь ве вана жьн ире колониетизмке, ве боиа зар'а пашьчотиия бьхт'ьвар бьн, гава бь й'алдане бьхьтайа продуктед хьарие.

Нава шьр'кария боиа э'длайеда жьнед совети нава цьред пешьданыи. У эв фь'мьд'арийа. й'анала Леппе индустри, воки г'эме хьво жьн рэсти ве вожа мьсепбо г'ава кь эв т'эви хобата мохлуэратие-дэраниетгеб.

Дь шьхьле пешд'аьриия маал'буна цьмаэ'тие, бам у культура Т'ьфада Советие у валатед лагерга социалистиеда эмке жьнайи й'айиц хьвойо. Иьна т'омамийа жьнед совети цьмаэ'та совети'ра т'эвайи э'эф г'овота хьва напешьни боиа миасаркьри пьрданиед программа чькьриия коммунистийе мьзыи, йа кь фьр'э'т'э ПКТС 21-е йазар кьрип.

Й'але жьнед совети бь шаркьра 1897-а ль Урвсета сьрнеда 55 с-

лафе жьнед кь бь хобата й'арф мьжул бун боиа капиталиста, м'к'ьдара у чинипиетке дождьма шарити дькьри, 25 салар фьватрак бу, у г'эне 13 салар фьватрак бу, воки нава сонэм у чькьриие дьхобьтм, ле иьна цьмай мо п'еш занед жьн дьна э'эффи, но кь ве Ава масело: э'эвие сала 1958-60 саларе (4,1 милион) п'ешэв нед бь хьвондья бьльнд у орт'амьлатие маал'буна Т'РСС цьмаэтида дьхобьтм жьмбуй.

Валате мьле г'омр'эш буьво шьр'кария коллектив хобата коммунисте боиа й'австалие нава й'эсалда бьқордани. Нава ве хьбьла у бса жи дь шьхьле й'элав дьйае хьвойи хьм у хьвойи иьна чькьриие Сибире у Роване та Дурда омок эдте валатде галак мьзыи. Ш'д'этайа Ур'э'й'э мьзыи й'эвин й'эсаб дьбо мьра жьна советиеле сьдэ Валенти Гагановае, йа кь дьрбэзи бригид пашданийи бу у йв гиндана й'эв. Мьзала ве т'омамийа валатда бала бу.

Оса жи жьнед Эрмоньстана Совети гьншьтыво аьикьнед мьзала бь 30 салар й'ар, фьлхьчид кь мь мал'буна Эрмоньстанейо цьмаэтида дьхобьтм жьчине. Жь иь воцок у галаки бь хобата хьмьмеркьсие у й'алала нава т'эман

чекърчиед комунизмей ә активвр'а!

Т'әэванна жьн

Әрманистана Советиела 1991 дәрәдәр дьхьбәтәи, жь вана 10.532 мәрв, йане 52,8 сәләфә т'әэмания дәрәдәр республика жьн. Жь ван дәрәдәр өк жь ки Фрида Шауарий . Әве сала 1954-а институту Москваи педагоге хьләр-күр и янә бь дь ә шьч шьбәдә т'әрбийәткәрнә зар'а дьк. Әв дәрәдәр жьк'әбә Ерванейә №34-ба сар нае Лиссианә.

Шькәлдә Фрида Шауарий фото на М. Шабазян

Бона т'амшөбхькәрнә процесд технология дәрәниә ү күрт-сәднә вә'дә хәбатә комбината Ерванейә йә'рүе'не пәсәз нәзкә—хөдә гәләк хәбатә тә кәрнә. Врә инс-пектора шьдәрәдә һазьркәриә Кә'рмен т'әт'рийдә жи жи алада гәләк пещанәдә, раскә алада тәриейә К'ардәр кәрнә. Әвә дөм пещә сар машина һуналдә пещанәко дьс кәрнә, жькә ишә сала хәбатәннә вә, комбинатә сә-лә бһәсә шәш й'әзәр манатә сә-ләт'әр һәнашәдә бькә.

Ван рожа шевра комбинатейә техникуме пещанәко Чат'рибанейә т'әзә изабт'әр. Нһә шчә хәба-тә п'әле сар машина һуналдә т'әвнә алик'әр п'әбә роикәи. Т'ә-зәвнә жи пещанәдә кәрнә, жькә жи һәрәд алиә машин'әр жи ро-кабә дәрбәжнә. Әвә йәкә вә ма-щәлә бьдә, жькә вәхтә һуналдәи. Жиә зитнә рәс п'әлә бькәрбә т'ә-лә қатнйә бьбнә, бь сәйә к'ижә-нә дәрәниә бекер вә бө һәлдә. Әвә пещанә дәрбәжнә вә зуртәкә нава дәрәнишә дәрбәжнә.

Әл пещаннәна хькә Чат'рибанейә п'әшк'әси Рожа жьнәйә орг'әм-ләтәи 6-е марта кәрнә.

(АӘТ)

Бь змане рәқәм

Дивана Советеи мшпәл ә'франдий, жькә жьнәд йрә-ләтәд с'әрәхә п'адшатиә Мәс-ләтәи бәрә бь активт'әви дәр-рәниә бьн.

Нһәндә Асиа Орг'ә ү Қаз-зәстәндә рожаи янәдә Әв дь-дә ү қблхьнә йәмбәри сала 1933-а сала 1958-а бь 1,5 ми-лион мәрвәи йане 6,3 шара, нһәндә Закавказьдә бь 537 һ'әзәр мәрвәи йане бь 3,8 шә-ра зәдә буйә.

Нәвә т'әэмания дәрәдәр ү сәрк'әрәд мәк'әт'әбдә эмен-тәр, Нһәстәлә ү дьһәлсәлә 70 сәләф жьнә, нава дохтрадә 75 сәләф. Рәқәмә жьнәд п'әшкә-зәи, ед кә хьвәднә вәнә п'әшкәзһәиә бьлмәд үрг'әт'ә йәйә ү нава мәлһәбнә шьмә-т'әндә дьхьбәтәи сала 1958-а йәмбәри сала 1928-а бь 27 шә-ра зәдә буйә.

И'нстанелә 1.939 жьмә навә «Йла мерхәс» стәндә, 112 й'әзәр йәдә зәдтәр ордәна «Шиятә дө-ү» «Мәдәлә дөс стәндәи» Тәмә-сәлә 1959-а дәйикә й'әрвәлдә бь 101 миллион манат й'әрвә са-ләнә пенсия стәндәи.

Жьнә әрмәни бь ахтирлария вә-кә һәв т'әзәр сәрк'әринкәрнә вә-ләнә жькә йәдә йәтә депутатә Советә РСС Әрмәниейә Т'әжү-рәбилдән, дә Советә динә р'ә-қәмә вана дьһинә 7.383.

Бона жьнәд советеи ү жьнәд дьнә-йәбә прогресс һәлә пәрса һәр-сәрә ү һ'әлим һ'әсәб дьдә п'әрсә хькәрнә ү әрмәникәрнә ә'дәлә. Әвә дьһә т'әэмания сәһәт'ә ү қәвәт'ә хьвә бона вә оғ'рә п'әсә хәбатә, жькә бьһиндә мәрәмә хькә. Чәнд рөк бәрә Москвадә Пензәмә Ко-митетә жьнәд советеи гәлә й'әмү т'әшкәиләтә жьнәйә, орг'әмләтәи кәр, жькә дьһә бәрк'ә шьр'к'әри бькәи бонә сәл'әл'әтнәи «Әмәк ү т'әмори, бона қәвәнкәрнә ә'дәлә т'әэмания дьһәлдә.

Әв жькә ишәд дьдә, жькә жьнәд дьһәлә 50-саллийә ә'дәлә хькә, жькә дьһә бәсәл дьһинә к'ешә жькә шьмәт'ә бөрк'ә дәннә п'әсә. Әвә бонә бь һәк'әмә қәвәнкәрнә ә'дәлә ү пәшхотнйә бөтәвәр.

Берсабә Григорян

Бьләсәни ү бьләндә бьт'әрн қәдрәе дәйкә, йә кә һ'әб ү й'әкәрнә вә бөһәсәбә, һә баләнә хьвәтә т'әэмания дьһинә хькә дькә. Бона мәрйә әв чь кә бәдәжә, жькә п'әнцие рөс ү жь ширә дөбә.

М. Горки

„Шер шерә, чь жьнә, чь мерә“

Шәә. Чолә т'әри-т'әристанә. Гөндәл гькәк рәзәнә. Растә, бьһәр незиқ дьбә, дә дәрә һәлә сәрә. Бәс ә'варә чолә дьбәр'ә ү гәна ә-цәзә дьбә, дьк'әт'ә нава гьнә, хькә дьһәкә малә дькә, п'әншәра дьк'ә-тә ү қәй бекәи дьхьзә мәрвә жь хьвә шырнә рәкә ү шар'ә бекә:

«Ворн, әв һ'әр'ә бьлзәзә, лә т'әб кәс шәбә ил наәд. Гьнд рәзәнә, лә т'әмәлә ч'әләк әд колхоздә мәрә й'әһшәрнә. Врә ч'әләк дьзә ү дьлә Шәмә Мһ'ә, ч'әләкәзә колхо-зе дьк'әт'ә. Дь-т'әрс'ә? На, чьмә, дьлә вә т'әмә бәс дьк'әт'ә, гәвә ч'ә-ләк кә бона хькәйкәрнә т'әс-ләми вә кәрнә, дьзән. Сьб'әдә Шәмә бәр вә ч'ә-ләкәйә, әв ч'әлә-кә гәләк дьвәрч'ә-рә ү бона вә дьлә Шәмә дьшәвтә, гьнә вә пә тә ү әв һәр тьшәи кәк, жькә ч'әләк һәсәбә. Нһә шөвә ү ч'әләк иди дьзә, дьлә к'әб'әтә шәһәй дьк'әт'ә ү дьбөжә: «Һьнәк ма, һь-нәк ма». Гәвә ч'әләк ү, т'әви ил чәкәи дькә. Мөмә һәсәсә б'ү. Әвә чь кә пәлмәи б'ү к'әр ү дь т'әмәлә дәр-к'әт'. Бәс ә'варә дьштхьдә әв һ'ә-нә мөзк'әр, с'әфәтә вә хьст, лә Шәмә гөһ нава ил, бь рия хькәйә һәр-р'әк'әр ү ма әл. Әв т'әзә пә һ'ә-сийә, жькә вәстәлйә, бьришә. Нһә малә, һәрәд к'әрә вә рәвә-бун, лә дә б'иүк'ү, Мәмә дөсәлн, һә-вә хөвәлә дьк'әниә.

Шәмә Мһ'ә

Шәмә Мһ'ә колхоза гьндә Шахьарутелә (нһәйиә Ноктембер-йане) дьхьбәтә. Әв 11 ч'әләкә хькәйкә ү вә вана 8 ч'әләк иди зәдә. Әвә һ'әрә ч'әләкә дьне жи вә бьзән. Гәвә ч'әләкә колхо-зе дьзән ү гольк сәг'—сәләмәт мә-ман дьбн, Шәмә шә дьбә, чьмкә һәбүнә колхозә п'әр' дьдә ү вәр'ә т'әғәйи һ'әлә ван жи хьшәи дьбә.

Сә сәлә, жькә Шәмә вә колхо-зәи бьһәлдә, дьзән сә сәләдә әв буйә һ'әрә бьлнә колхозванә, ч'ә-ләкәшә пәш, хәбатнқә махлу-қәтнбә баш.

Хәбат'әрә һәсәсә бәвәрнйә хькә Шәмә дәннә, әв нава дәрәниә колхоздә һәсәсә пәш б'ү, Шәмә һ'әрә бьлнә Шәмә сәләдә, Нөр Амәрире ү Шахьарутә әв нава депутатә Советә нһәйиә Ноктемберйане бькәрт'ән. Шәмә бәс ил депутатә Советә дькә.

Әвә сәләкә, жькә Шәмә депутә-тә. Әв бь п'әрсә гьндә санитари-я макул дьбә, хәбатә махлуқәтн-бә мәзәи дькә. Т'әмә әв рәстә бь-жәрванә хькә тә, пәрса бьлмәд дькә пәшиякә комитетә шьб'хкәрнөбә Советә нһ'әиә бона рәзк'әрнә

хькәстнәд бькәрванә, бона дьһә п'әккәрнә һ'әлә гьндә ү ед мәйи.

Һәр мәрвәкә й'әләд әв мәрвә хьвә-дә дьш'ә динә п'әк бькәб'әт, бь хәбатә хьвә к'өмжә дьдә вәләтә хькә, Шәмә жи бәсә. Әв хәбатә хькә й'әлдәкә ү хәбат жьрә буйә хькәстнә. Әв агьнәри қәвәтә хькә дьхьзәзә к'әрә бь дәрәниә колхо-зе. У хәбатә вә бәдһәһовә нава набә, Әвә пәр 408 роик'әбәт қәзәнн-кәрнү б'ү әв ро-жә хьвәтәнә к'ә дә к'әб'әтә дьст'ә-мәд б'ү, қимәтә хәбатә вөйә баш б'ү. 408 роик'әбәт чәвә һәқ'әтә ү хәбатә ч'әләкәшә һөндж кәрнә. Әв йәкә йәдә к'әшә, жькә Шәмә қәвәт'ә ү сөһ'тә хькә нә-пәшәвәндийә, хә-бәс йәрдә буйә п'әрсә й'әртә ү намусә. Гәмә әвә хәбатә жи бона жь ә'мрә дәр вәк'әрнйә, навә вә бь-лмәк'әрнә, й'әртәмә вә нава һә-ләл-һәһрәдә, нава хәбатчнәд гьндә-дә ү сәрк'әрәд нһ'әиә зәдә кәрнә.

Шәмә хәбатчнәкә дьләр шнә, әв һ'әнә бона хәбатә хькә напәшкәт, хәбатә һәвалә жи незиқ дьә и-лә ү сөбә вә йәкә жи әв бзәв сөрвәрнйә колхозә һәтнйә бькәр-т'ән. Әв жи мнә хәбатчнәд колхо-зәи мәйи шәб'әр сәр'к'әрә-лә мәлһәбнә коллектив дькә.

Сәлә исалнә һәлә т'әзә дьстә-буйә, ч'әләк һәлә дьзән, лә алиә шырнәванә ч'әләкә иди әвкчнәд Шәмә йәнә. Бь дьләнә жь, һәр ч'әлә-кәшә мәлһә йәнәвәндә гьндә 240 ш'әр шьбәтә стәндәи, лә әв 300 килограм дьдә, лә мөһә февралдә шырнәванә һәр ч'әләкәшә гьндәдә 320 килограм.

Исал дьһә колхозә м'әр'ә ү й'әвәләтә жи алада ч'әтнәи, на-к'әшнәи. Әв йәкә али зәдкәрнә шырнәванә ч'әләкә дькә. Лә т'ә-нә сәлә вә йәкә ишә, жькә ширә ч'ә-ләкә Шәмә депутатә зәдә дьбә.

Гәвә мәрвә рьнд қәзәнн дькә, әв дьхьзәзә п'әк жи бьжә. Пар-чәләкәшә сәлә бь п'әрсә гьндә, һәлә й'әләд әвкчнәи б'ү, ч'әләкәшә бь һ'әләд әвкчнәи т'әзә хьвә ч'әк'әр-нә.

— Уәлләд, һ'әлә мә ч'әсә дьдә дьһә хьшә дьдә— дьбөжә Нәшә-рә мерә Шәмә, ә-ә жи к'әб'әтә хькә рәзәнә. Әв һим ч'әләкәшә, һим депутатә, хәбатә вә п'әр'ә, лә дьсә дәйкәкә баш, зәрә хькә рьнд т'әрбийәт дькә. Дьрһәжә жь-на бәсәдә зәни чь дьбөжәи, мөвәнә ә'зәз'.

Мһи әвкчәст шәбә ил бьдә, лә әви һьшәт'ә ү хь-хь-хь гьһәи хькә к'әт'әк'әр.

— Шер шерә, чь жьнә, чь мерә.

М. Рашия

йә махлуқәтнәдә һ'әртмәт ү снә-нәтә мөзәи қәзәннкәрнә. К'и нас-нәкә п'әлә Әвдә Ерванейә сөһ'тә-нә Роза Тер-Әстасурянәи дьдә комбинатә Лейнанкәнбәи тек'ст-илә Аст'ик Арк'әсләйнә, ед дә-путәтә Советә Т'РСС Тәвәрбә-ләндәи. Гәләк дьстәхәнд Әрмә-нистандә к'әб'әтә қ'әдкәс сәр-к'әр қәдкәи. Әвә әрмәнишәдә ил-нә әв к'әб'әтә баләнзә гьнә. Йә кә бь дәрлүдкә мәләдә ү дәр-бә мерә хьвәдә бьбү қул. Колхоз-ван әрмәни рөт гьнәшнйә дәрнәтә сәрк'әрә хәләкәдә, бригадирәи, колхозә Мерхәсә Хьбәтә Косәлнәтнә. Нәвә п'әшкәзһәнд республикайә мәлһәбнә гьнәи тьдә 1.700 жьнә зәдтәр йәнә. Дәр-рәтә с'әл'ә номһькәрнә дьһинә рәқәм к'әб'әтә дьһинә 76 сәләфә, лә нава хьвәднә шьмәт'әндә 52,8 сәләфә. 91 дохтрәсә жьнә ү 350 дәр-рәтә жьнә ләйиңә наво әмәккәрнә әйи й'әртмәт бунә. Жьнәд советеи һәр дәрә һ'әртмәт ү снәнәтә вәна һәкә. Дәвләтә бона һимә һ'әмү мшпәл дәдә ә'франдийә. Тәмә республика дьдә 8.049 жькә бь-ордәи ү мөһәдә й'әвәчәлә һә-ләнә рәкәвнәкәи, 1.835 жькә бь й'әрт-мәтәд Советә РСС Әрмәни-стәнбә Тәвәрбәләндә һәтнәвә рә-кәвнәкәи. 65 жькә Мерхәсә Хьбәтә Косәлнәтнә, Әрмә-

